

Υπόθεση T-2/03

Verein für Konsumenteninformation κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

«Πρόσβαση στα έγγραφα — Κανονισμός (ΕΚ) 1049/2001 — Αίτηση που αφορά πολύ μεγάλο αριθμό εγγράφων — Καθολική άρνηση προσβάσεως — Υποχρέωση διεξαγωγής συγκεκριμένης και εξατομικευμένης εξετάσεως — Εξαίρεσεις»

Απόφαση του Πρωτοδικείου (πρώτο πενταμελές τμήμα) της 13ης Απριλίου
2005 II - 1125

Περίληψη της αποφάσεως

1. Διαδικασία — Παρέμβαση — Δικόγραφο παρεμβάσεως που έχει ως αντικείμενο τη στήριξη των αιτημάτων ενός εκ των διαδίκων — Δικόγραφο που περιέχει συμπληρωματικά επιχειρήματα τα οποία μεταβάλλουν το πλαίσιο της διαφοράς — Απαράδεκτο των επιχειρημάτων αυτών

(Οργανισμός του Δικαστηρίου, άρθρο 40, εδ. 4· Κανονισμός Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, άρθρο 116 § 3)

2. *Ευρωπαϊκές Κοινότητες — Θεσμικά όργανα — Δικαίωμα προσβάσεως του κοινού στα έγγραφα — Κανονισμός 1049/2001 — Υποχρέωση του θεσμικού οργάνου να προβαίνει σε συγκεκριμένη και εξατομικευμένη εξέταση των εγγράφων — Έκταση — Εξάιρεση από την υποχρέωση — Προϋποθέσεις*

(Κανονισμός 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, άρθρο 4)

3. *Ευρωπαϊκές Κοινότητες — Θεσμικά όργανα — Δικαίωμα προσβάσεως του κοινού στα έγγραφα — Κανονισμός 1049/2001 — Υποχρέωση του θεσμικού οργάνου να προβαίνει σε συγκεκριμένη και εξατομικευμένη εξέταση των εγγράφων — Μη εκπλήρωση της υποχρέωσης — Παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας — Εξέταση που αποβαίνει ιδιαίτερως και δυσαναλόγως επαχθής — Απόκλιση από την υποχρέωση εξέτασεως — Βάρος αποδείξεως του θεσμικού οργάνου — Υποχρέωση του θεσμικού οργάνου να έρθει σε συνεννόηση με τον αιτούντα*

(Κανονισμός 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, άρθρο 4)

1. Το άρθρο 40, τέταρτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου, το οποίο εφαρμόζεται και στο Πρωτοδικείο, δυνάμει του άρθρου 53 του ίδιου Οργανισμού, και το άρθρο 116, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου δεν απαγορεύουν μεν την προβολή από τον παρεμβαίνοντα επιχειρημάτων διαφορετικών από αυτά του υπέρ ου η παρέμβαση διαδίκου, υπό την προϋπόθεση, όμως, ότι τα επιχειρήματα αυτά δεν τροποποιούν το πλαίσιο της διαφοράς και ότι η παρέμβαση έχει ως αντικείμενο μόνον την υποστήριξη των αιτημάτων του. Η προϋπόθεση αυτή δεν πληρούται ιδίως όταν τα συμπληρωματικά επιχειρήματα του παρεμβαίνοντος, αν θεωρηθούν βάσιμα, επιτρέπουν να αναγνωριστεί το παράνομο της προσβαλλομένης αποφάσεως, ενώ τα αιτήματα του υπέρ ου η παρέμβαση διαδίκου αποσκοπούν απλώς στην απόρριψη της προσφυγής ακυρώσεως. Επομένως, δεδομένου ότι αυτά τα συμπληρωματικά επιχειρήματα θα είχαν ως αποτέλεσμα την τροποποίηση του πλαισίου της διαφοράς όπως ορίζεται στο δικόγραφο της προσφυγής και στο

υπόμνημα αντικρούσεως, πρέπει να απορριφθούν ως απαράδεκτα.

(βλ. σκέψεις 52-53, 55)

2. Η εξέταση που απαιτείται για την επεξεργασία μιας αιτήσεως προσβάσεως σε έγγραφα, η οποία υποβάλλεται βάσει του κανονισμού 1049/2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, πρέπει να έχει συγκεκριμένο χαρακτήρα. Πράγματι, αφενός, το γεγονός και μόνον ότι ένα έγγραφο αφορά συμφέρον που προστατεύεται από εξαίρεση δεν αρκεί για να δικαιολογήσει την εφαρμογή της εξαιρέσεως αυτής. Μια τέτοια εφαρμογή μπορεί, κατ' αρχήν, να δικαιολογηθεί

μόνο στην περίπτωση που το κοινοτικό όργανο έχει προηγουμένως εκτιμήσει, πρώτον, ότι η πρόσβαση στο έγγραφο θα έθιγε κατά τρόπο συγκεκριμένο και πραγματικό το προστατευόμενο συμφέρον και, δεύτερον, στις περιπτώσεις του άρθρου 4, παράγραφοι 2 και 3, του εν λόγω κανονισμού, ότι δεν υπάρχει υπερισχύον δημόσιο συμφέρον που να δικαιολογεί τη δημοσιοποίηση του εν λόγω εγγράφου. Αφετέρου, ο κίνδυνος προσβολής του προστατευόμενου συμφέροντος πρέπει να μπορεί να προβλεφθεί ευλόγως και να μην είναι καθαρά υποθετικός. Επομένως, το οικείο κοινοτικό όργανο προκειμένου να εφαρμόσει μια εξαίρεση πρέπει να προβαίνει σε συγκεκριμένη και εξατομικευμένη εξέταση του περιεχομένου καθενός από τα έγγραφα τα οποία αφορά η αίτηση και να αναφέρει, τουλάχιστον κατά κατηγορία εγγράφων, τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι τα διαλαμβανόμενα στην προς αυτήν αίτηση έγγραφα συνδέονται με μια κατηγορία πληροφοριών που καλύπτονται από εξαίρεση.

Εντούτοις, η εξέταση αυτή μπορεί να μην είναι αναγκαία όταν, λόγω των ιδιαίτερων περιστάσεων της υποθέσεως, είναι προφανές ότι η πρόσβαση πρέπει ή δεν πρέπει να επιτραπεί. Αυτό θα μπορούσε να ισχύει, μεταξύ άλλων, στην περίπτωση που είτε ορισμένα έγγραφα καλύπτονται προφανώς στο σύνολό τους από εξαίρεση είτε, αντιστρόφως, είναι προφανώς προσβάσιμα στο σύνολό τους είτε, τέλος, έχουν αποτελέσει στο παρελθόν αντικείμενο συγκεκριμένης και εξατομικευμένης αξιολογήσεως από

το κοινοτικό όργανο υπό παρόμοιες συνθήκες.

(βλ. σκέψεις 69, 72-73, 75)

3. Η άρνηση ενός κοινοτικού οργάνου να προβεί σε συγκεκριμένη και εξατομικευμένη εξέταση των εγγράφων που αποτελούν αντικείμενο μιας αιτήσεως προσβάσεως συνιστά, κατ' αρχήν, πρόδηλη παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας, η οποία απαιτεί οι πράξεις των κοινοτικών οργάνων να μην υπερβαίνουν τα όρια του καταλλήλου και του αναγκαίου για την επίτευξη των επιδιωκόμενων σκοπών.

Εντούτοις, το επιληφθέν κοινοτικό όργανο πρέπει να διατηρεί τη δυνατότητα, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις στις οποίες η συγκεκριμένη και εξατομικευμένη εξέταση των εγγράφων θα συνεπαγόταν για το ίδιο δυσανάλογα επαχθή διοικητική προσπάθεια, να σταθμίζει, αφενός, το συμφέρον της προσβάσεως του κοινού στα έγγραφα και, αφετέρου, τον φόρτο της απαιτούμενης εργασίας, προκειμένου να διασφαλλίζεται έτσι, στις ειδικές αυτές περιπτώσεις, το συμφέρον της χρηστής διοικήσεως. Μια τέτοια παρέκκλιση από την υποχρέωση εξετάσεως μπορεί να γίνει δεκτή κατ' εξαίρεση και μόνον όταν ο διοικητικός φόρτος που συνεπάγεται η συγκεκριμένη και εξατομικευ-

μένη εξέταση των εγγράφων αποβαίνει ιδιαίτερος μεγάλος, υπερβαίνοντας έτσι τα όρια του ευλόγου.

Το κοινοτικό όργανο που προβάλλει την εξαίρεση αυτή έχει το βάρος αποδείξεως αυτού του φόρτου εργασίας. Υποχρεούται, αν απαιτείται κάτι τέτοιο, να προσπαθήσει να έρθει σε συνεννόηση με τον αιτούντα, προκειμένου, αφενός, ο αιτών να του γνωστοποιήσει το συμφέρον του από την απόκτηση των εν λόγω εγγράφων ή να προβεί σε σχετικές

διευκρινίσεις και, αφετέρου, το ίδιο το όργανο να εξετάσει συγκεκριμένα τις επιλογές που διαθέτει για τη λήψη ενός μέτρου λιγότερου καταναγκαστικού από τη συγκεκριμένη και εξατομικευμένη εξέταση των εγγράφων, προκρίνοντας την επιλογή που, αν και δεν αποτελεί εργασία που υπερβαίνει τα όρια του ευλόγου, είναι, πάντως, η πλέον ευνοϊκή για το δικαίωμα προσβάσεως του αιτούντος.

(βλ. σκέψεις 99-100, 102, 112-114)